

Haderslev

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Miljø
Simmerstedvej 1A, 1
6100 Haderslev

Tlf 74 34 34 34
Fax 74 34 23 34
landbrugssager@haderslev.dk
www.haderslev.dk

**Tilsynsrapport til offentliggørelse efter tilsyn på ejendom med
kvægdrift udført den 02-10-2019 -
Niels Erik Bendix Mortensen, Haderslevvej 13, 6510 Gram**

Overordnede oplysninger

Ejer	Niels Erik Bendix Mortensen		
Adresse	Haderslevvej 13, 6510 Gram		
Telefon	74821099	CHR nr.	51678
E-mail	randiognielserik@hotmail.com	CVR nr.	21873101
Mobil	61541452	P nr.	1006317166

Tilsynstype	Tilsynet var et Basis tilsyn, anmeldt	Acadre nr.	19/47874
Godkendelsestype	Godkendelse §11		
Godkendelsesdato	01-12-2010		
Ændret tilladelse	11-06-2014		
Tilladte dyreenheder	268,61		
Registreret dyreenheder i alt	276,02		

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Lovgrundlag	Der foretages tilsyn iht bekendtgørelse om miljøtilsyn, bek. nr. 117 af 28/01/2019.
Til stede ved tilsynet	Niels Erik Mortensen, Landmand Vivi Deer Lorenzen, Haderslev Kommune
Baggrund for tilsyn og omfang*	Tilsynet var et basistilsyn, og der blev ført tilsyn med landbrugets samlede miljøforhold, herunder ejendommens produktion i forhold til det lovlige, opbevaring af husdyrgødning, opbevaring af sprøjtemidler/olie-og kemikalieaffald samt overholdelse af vilkår i § 11 miljøgodkendelsen fra den 18. november 2010 og tillæg fra den 11. juni 2014.

Gældende tilladelser (dyrehold)

Dyreart	Staldtype	Antal dyr	Antal DE	Tilladelsesdato	Udløbsdato
St.r. årskøer	Sengestald m.spalt, linespil	135	180,00	11-06-2014	11-06-2022
St.r. årsopdr. 6-27mdr.	Sengestald,m.bagskyl/ringkanal	101	48,10	11-06-2014	11-06-2022
St.r. årsopdr. 0-6mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	37	10,00	11-06-2014	11-06-2022
St.r. årskøer	Dybstrøelse (hele arealet)	5	6,67	11-06-2014	11-06-2022
Slagtekalv st.r. (220-440 kg)	Dybstrøelse (hele arealet)	93	23,85	11-06-2014	11-06-2022

Aktuel husdyrproduktion

Dyreart	Staldtype	Antal dyr	Antal DE	Gødningsproduktion (m ³ pr. år)	
				Flydende	Fast
St.r. årskøer	Sengestald,m.bagskyl/ringkanal	155	214,16	4.739,41	0,00
St.r. årsopdr. 0-6mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	33	8,77	0,00	104,28
St.r. årsopdr. 6-27mdr.	Sengestald,m.bagskyl/ringkanal	112	51,37	693,91	0,00
Slagtekalv st.r. 0-6mdr.(220 kg)	Dybstrøelse (hele arealet)	93	1,64	0,00	15,68
Slagtekalv st.r. (220-440 kg)	Spaltegulvbokse	3	0,08	1,03	0,00

Produktionsniveau

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Produktion	<p>Haderslev Kommune har meddelt et tillæg til § 11, stk. 3 den 11. juni 2014 med et tilladt dyrehold på:</p> <ul style="list-style-type: none">- 140 køer (9600 kg. EKM)- 101 kvier (6-25 mdr.)- 37 årsopdræt (0-6 mdr.)- 93 tyrekalve (40-57 kg.)- I alt 249,9 DE <p>CHR fra den 16. september 2019:</p> <ul style="list-style-type: none">- 10 handyr- 124 kvier- 150 køer <p>Gødningsregnskabet 2017-2018:</p> <ul style="list-style-type: none">- 154,8 køer (10.112 kg. EKM)- 33,4 årsopdræt (0,6-4,9 mdr.)- 112,2 årsopdræt (11,8-19 mdr.)- 93 slagtekalve (40-66,9 kg.)- 3 slagtekalve (361,3-383,7 kg.) <p>Gødningsregnskabet 2016-2017:</p> <ul style="list-style-type: none">- 150,8 køer (10.026 kg. EKM)- 41,2 årsopdræt (0,9-5 mdr.)- 124,8 årsopdræt (11,2-18,4 mdr.)- 79 slagtekalve (42,8-68,9 kg.)- 2 slagtekalve (244,5-347,5 kg.) <p>Gødningsregnskabet 2015-2016:</p> <ul style="list-style-type: none">- 143,3 køer (10.636 kg. EKM)- 43,5 årsopdræt (0,8-4,8 mdr.)- 102,4 årsopdræt (11,1-18 mdr.)- 55 slagtekalve (43-60,4 kg.) <p>Mælkeproduktionsopgørelsen fra den 28.08.2019 136 malkende køer.</p>

Gældende afgørelser

Reg.dat	Dok.dat	Afgørelse	Dokument beskrivelse
11-06-2014		Miljøgodkendelse	Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse for Haderslevvej 13 - 6510 Gram.pdf_#128928-14_CaseNo13-19524.pdf
18-11-2010		Miljøgodkendelse	Miljøgodkendelse - Haderslevvej 13.pdf

Vilkår i godkendelse

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Vilkår i godkendelse	<p>Vilkår fra tillæg fra den 11. juni 2014:</p> <p>Vilkår 1: Bedriften skal indrettes som ansøgt. Dette er tilfældet.</p> <p>Vilkår 2: Udnyttelsestid på 3 år. Der er fuld udnyttelse.</p> <p>Vilkår 3: Underretning til Haderslev Kommune ved fuld produktion.</p> <p>Vilkår 4: Eksemplarer af miljøgodkendelsen. Den er på ejendommen.</p> <p>Vilkår 5: Indretning og sammensætning af dyregrupper skal være som angivet i tillægget. Dette er tilfældet.</p> <p>Vilkår 6: Det tilladte dyrehold. Der er udleveret en mælkeproduktionsopgørelse ved tilsynet.</p> <p>Vilkår 7-8: Mælkeydelsen blev før målt på mejeriet nu måles den på gården, dermed skal der fratrækkes til kalvene. Dermed anses vilkåret som værende overholdt.</p> <p>Vilkår 9-16: Spalteskrabere. Mindst 6 gange i døgnet. Timer på, driftsstop og service. Hos køerne er det 12-14 gange/dag og hos kvierne 2 gange/dag.</p> <p>Vilkår 17-18: 163,4 gram total råprotein pr. FE. Foderplanen viser 163 g/råprotein pr. FE. Dermed er kravet overholdt.</p> <p>Vilkår 19: Analyser af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af foderrationen. Dog ikke frisk græs. Der er indsendt dokumentation herfor.</p> <p>Vilkår 20: 4 EFK om året. Der er indsendt to.</p> <p>Vilkår 21: Indlægssedler på kraftfoder. Der er indsendt oplysninger på to blandninger.</p> <p>Vilkår 22: Krav til ny tilbygning til kostalden. Dette er opfyldt.</p> <p>Vilkår 23-25: Beror ved Landbrugsstyrelsen.</p> <p>Vilkår 26: Der er indsendt underskrevet aftale med Sønderjysk Biogas.</p> <p>Vilkår 27-29: Beror ved Landbrugsstyrelsen.</p> <p>-----</p> <p>Vilkår fra § 11, stk. 2 miljøgodkendelse fra den 18. november 2010:</p> <p>Vilkår 5-6: Jordhøj omkring ny plansilo. Dette er gjort.</p> <p>Vilkår 9: Ændringer i dyreholdet meddeles til kommunen. Dette er gjort i forbindelse med tillægget.</p> <p>Vilkår 10: Kalvebokse/-hytter på tæt underlag med opsamlingsbeholder. Dette er tilfældet.</p> <p>Vilkår 12: Tør dybstrøelsesmåtte. Dette er tilfældet.</p> <p>Vilkår 13: Vedligeholdelse og rengøring af ventilationsanlægget. Der er naturlig regulering og net, samt gardiner.</p> <p>Vilkår 14-18: Ensilage på pladser og i mark. Vilkår er overholdt.</p>

	<p>Vilkår 19: Kontrol af særligt energiforbrugende anlæg. Der anvendes vandkøling og der er fokus på området.</p> <p>Vilkår 20: Natsænkning. Det er der i kostalden.</p> <p>Vilkår 21-26: Afløbsforhold på ensilagepladsen, pumpebrønden og opsamlingsbeholderen samt udsprinkling og det tilhørende areal. Ved tilstop af udsprinkling ledes det til gyllen. Dermed ok.</p> <p>Vilkår 27: Vask af maskiner på befæstet plads med afløb til gyllebeholder. Det foregår nord for ungdyrstalden.</p> <p>Vilkår 28: Vaskevand fra stald ledes til gyllebeholder.</p> <p>Vilkår 29: Vand fra oplagspladser til gyllebeholder.</p> <p>Vilkår 30: Sikring af tagedløb. Dette er gjort.</p> <p>Vilkår 31: Særskilt udledningstilladelse. Den er givet den 25. januar 2011.</p> <p>Vilkår 32: Ryddeligt omkring ejendommen. Dette er tilfældet.</p> <p>Vilkår 33: Sortering af farligt affald. Det er ok.</p> <p>Vilkår 34: Opbevaring og bortskaffelse af emballage med bekæmpelsesmidler. Efter rengøring af dunke kommer de i erhvervscontainer.</p> <p>Vilkår 35: Døde dyr. Der er en plads med palle og presenning syd for maskinhuset.</p> <p>Vilkår 36-40: Deseolie og kemi, plads og opbevaring. Alt er ok.</p> <p>Vilkår 41: Opbevaring af desinfektionsmidler. I teknikrum.</p> <p>Vilkår 42: Opbevaring af medicin og medicinaffald. På staldkontoret.</p> <p>Vilkår 43-44: Driftsuheld og svigt af nødværge foranstaltninger. Ring 112 og få fat i miljøvagten. Det vil blive gjort, hvis uheldet er ude.</p> <p>Vilkår 45-46: Opdateret beredskabsplan. Den er ikke blevet opdateret siden tillægget blev meddelt i 2014. I fremtiden bliver den gennemgået og påsat dato for gennemgang i forbindelse med udarbejdelse af APV.</p> <p>Vilkår 47-49: Gyllebeholder - Der leveres til Biogas.</p> <p>Vilkår 50: Logbog over markstakke med husdyrgødning og ensilage. Dette registreres.</p> <p>Vilkår 51-52: Lugtgener. Der var ingen lugtgener ved tilsynet.</p> <p>Vilkår 53 + 55: Fluebekæmpelse. Udmugning ved kalvene min. hver 14 dag.</p> <p>Vilkår 54: Rottebekæmpelse og forebyggelse. Der er lavet en aftale med Rovfluen med 6 årlige besøg.</p> <p>Vilkår 56-62 + 69 + 71: Transport af gylle og krav hertil. Alle vilkår er overholdt - Biogas.</p> <p>Vilkår 63-64: Støj. Der er ikke foretaget støjmålinger ved tilsynet.</p> <p>Vilkår 65-66: Støvgener. Der var ikke støvgener ved tilsynet.</p> <p>Vilkår 70 og 72: Beror ved Landbrugsstyrelsen.</p> <p>Vilkår 73: Renovering af stald 1.1.1 og 1.1.2. Det er gennemført lidt renovering.</p> <p>Vilkår 74: Renere teknologi. LED, vandkøling, udnyttelse af varme fra mælk til varmt vand og halmfyret er udskiftet med nyt jordvarmeanlæg.</p> <p>Vilkår 80-83: Egenkontrol. Det er ok.</p>
--	---

	<p>Vilkår 84: Vand og elforbrug.</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">2018</td> <td style="text-align: center;">2019</td> </tr> <tr> <td>Vand</td> <td style="text-align: center;">5541 m3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>El</td> <td style="text-align: center;">80.038 kwh</td> <td style="text-align: center;">138.454</td> </tr> </table> <p>Vilkår 85: Tjek af mælkekøleanlægget. Det sker en gang om året.</p> <p>Vilkår 86: Driftsjournal. Det er ok. Ud fra kvitteringer og logbøger.</p> <p>Vilkår 87: Farligt affald. Det er ok.</p> <p>Vilkår 88: Døde dyr. Lægges syd for maskinhuset på betonplads. Ud fra regnskab Daka faktura: 8.663 kr.</p> <p>Vilkår 89: Beredskabsplan. Der er siden meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen.</p> <p>Vilkår 90: Energiforbrug, dieselolie: 83.601 liter og benzin: 3.500 liter.</p> <p>Vilkår 91: Balanceregnskab. Dette er ikke krævet.</p> <p>Vilkår 92: Beror ved Landskabsstyrelsen.</p>		2018	2019	Vand	5541 m3		El	80.038 kwh	138.454
	2018	2019								
Vand	5541 m3									
El	80.038 kwh	138.454								

Egenkontrol/indberetning

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Egenkontrol/indberetning*	CHR og GHI samt "vilkår i godkendelsen".

Jordforurening

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Jordforurening*	Der er ikke konstateret jordforurening ved tilsynet.

Opbevaringsanlæg

Pladser	Byggedato	Areal (m ²)	Vol. (m ³)	Ovedækn. (m ²)	Bemærkning
Fast mødding	01-01-1800	180	460	0	Møddingsplads blev fjernet i 2009 Møddingsplads er benævnt i Miljøgodkendelse af 110614

Beholdere	Byggedato	Kontrol-dato	Areal (m ²)	Vol. (m ³)	Overdækningstype	Bemærkning
Mød.saft => gylleb.	01-01-1800		0	72		
Ajlebeholder	01-01-1800		0	85		ajlebeh.+gyllekanal: 110m3 (85 m3 anslået)
Ajle => gyllebehold.	01-01-1800	11-06-2010	0	317		ajle 377-60 m3
Gyllebeholder	01-01-1989	11-06-2010	0	680		3.3.00, vol. rev.i henh.t.beholderkontrol.
Gyllekanaler	01-01-1800		0	25		ajlebehold.+gyllekanal=110 m3 (85+25m3)
Gyllebeholder	01-01-1800		0	1.427	Intet	Lejet gyllebeholder 1500 m3 og gyllekanaler 400 m3
Gyllebeholder	01-01-1800		0	1.500	Intet	Lejet gyllebeholder

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Opbevaring af flydende gødning	<p>Der er en gyllebeholder fra 1989 på 680 m3 fra 1989 på Haderslevvej 13. Beholderen er sidst kontrolleret den 11. juni 2010.</p> <p>Gyllebeholder på 1427 m3 fra 1988 på Udsigtsvejen 17. Beholderen er sidst kontrolleret den 11. juni 2010.</p>

	Husk beholderkontrol igen i 2020 for begge beholdere.
Flydelag	Biogas aftale. Der er flydelag.
Logbog	Der føres logbog og den blev fremvist på tilsynet.
Beholderkontrol (interval)	Hvert 10. år.
Opbevaring af fast gødning	Stalden udmuges ved kalvene ugentligt i sommer perioden. Dybstrøelse fra kalvestalden opbevares overdækket på ensilagepladsen. Efterfølgende spredes den på egne marker. Der blev udleveret en skitse med afstandskrav for markstakke og en løgbog til ensilagestak.
Kalvehytter	På ejendommen er der 2 vogne med kalve. Der er 6 kalve i hver vogn. De er placeret på betonplads med afløb til fortanken. Kviekalvene flyttes til den gamle stald efterfølgende. Den har spalter i en del af fællesbokserne med dybstrøelse.
Opbevaring af ensilage	Der er 3 plansiloer på i alt 1050 m ² . Der er afløb i den ene ende som løber til forbeholder. Der er etableret jordvold omkring den nye plansilo mod vest.
Opbevaring af sand fra sengebåse	Der benyttes gummimåtter.

Spildevand

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Vaskeplads	Vaskepladsen er nord for ungdyrstalden, hvor vaskevandet løber til beholder.
Vaskevand fra stald	Ledes til gyllebeholder.
Tagvand	Nogle steder på ejendommen ledes det via faskiner og i dræn, andre steder løber det direkte i dræn og videre til en brønd - derfra ud i grøften.
Malk-erumsspildevand	Spildevand fra malkestald ledes til gyllebeholderen.
Toilet i stald	Der er ikke toilet i stalden.
Husspildevand	Ledes til septitank. Tanken tømmes 2 gang årligt.

Kemikalier

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Kemikalier	Sprøjtemidler og kemikalier opbevares i laden i en fryser. Den er aflåst og gulvet er betongulv uden afløb.

Affald

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Animalsk affald	Døde dyr lægges syd for maskinhuset på palle og overdækkes med presenning. Daka afhentes efter aftale.
Spildolie	Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.

Batterier	Afleveres i forbindelse med værkstedsbesøg eller på genbrugspladsen.
Pap og papir	Kommer i en erhvervscontainer fra City Container. Den tømmes hver 14. dag.
Plastaffald	Kommer i en erhvervscontainer fra City Container. Den tømmes hver 14. dag.
Gammelt jern	Afhentes af godkendt transportør ofte er det Jels Produktforretning.
Kanyler/medicinres ter/emballage	Medicinaffald og kanyler opbevares i boks og afleveres via dyrlægen.
Pesticidemballage og rester	Kommer i en erhvervscontainer fra City Container. Den tømmes hver 14. dag.
Lys- stofrør/varmepære r/spraydåser	Lysstofrør og spraydåser opbevares i maskinhuset og afleveres på genbrugspladsen.
Andet affald	Affaldsproduktionen af andet affald er begrænset og kan derfor smides med dagrenovation eller bringes på genbrugspladsen.

Tankanlæg

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Tank til fyringsolie	Der er ingen ændringer siden sidst.
Tank til dieselolie	Der er ingen ændringer siden sidst.

Skadedyr

kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Fluebekæmpelse	Fluebekæmpelse foregår via Neporex, hyppig udmugning af kalvebokse og middel til påsmøring på ryggen af dyrene.
Rottebekæmpelse	Rottebekæmpelse foretages af Rovfluen med en aftale om besøg mindst 6 gange årligt.

Driftsforstyrrelser og uheld

kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Beredskabsplan	Beredskabsplanen blev drøftet og der blev udleveret et luftfoto af ejendommen, som kan opsættes med oplysninger. Beredskabsplanen er ikke blevet opdateret siden tillægget blev meddelt i 2014. I fremtiden bliver den gennemgået og påsat dato for gennemgang i forbindelse med udarbejdelse af APV.

Indretning og drift

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Drikkevandsforsyning	Ejendommen forsynes med vand fra Gram Vandværk.
Opvarmning af driftsbygninger og stuehus	Ejendommen opvarmes med jordvarme.

Miljørisikovurdering

Kontrolpunkt	
02-10-2019	Tilsynsfrekvens for kategori 1a og 1b. Kommunen udfører et basistilsyn mindst hvert 3. år på husdyrbrug omfattet af §§ 11 og 12 i Husdyrgodkendelsesloven. Mellem basistilsynene kan husdyrbruget få et eller flere prioriterede tilsyn. Her udvælges de husdyrbrug, der udgør den største risiko for miljøet, ud fra følgende områder:

	<p>Tilsynsfrekvens for kategori 2. Kommunen udfører et basistilsyn mindst hvert 6. år på husdyrbrug uden en miljøgodkendelse. Mellem basistilsynene kan husdyrbruget få et eller flere prioriterede tilsyn. Her udvælges de husdyrbrug, der udgør den største risiko for miljøet, ud fra følgende områder:</p> <p>A: Miljøledelse, systematik og miljøforbedringer B: Regelefterlevelse C: Forhold der har betydning for at forebygge forurening fra oplagret husdyrgødning D: Husdyrbrugets størrelse E: Sårbarhed</p> <p>Prioriterede tilsyn tager udgangspunkt i den højeste score i risikoscoren. Resultatet af risikovurdering på din ejendom er 2,74 på en skala fra 1-5.</p>
--	---

Parameter

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Miljøledelse	Der gives scoren 3, idet der er energitjek fra Arlagården og ejendommen opvarmes med jordvarme.
Regelefterlevelse	Der gives scoren 1, idet der ikke blev givet nogle indskærpelser på tilsynet.
Opbevaring af husdyrgødning	Der gives scoren 3, idet der er opbevaring af husdyrgødning på møddingsplads og i gyllebeholder uden teltoverdækning.
Størrelse	Der gives scoren 3, idet der er tilaldelse til mellem 75-250 DE.
Sårbarhed	Der gives scoren 5, idet ejendommen ligger i et nitratfølsomt indvindningsområde.
Miljørisikovurdering	Samlet score 2,74 på en skala fra 1-5.
Samlet vurdering	Slagtedyr udleveres fra enden af stalden. Herfra går dyrene direkte op i transporten.

Håndhævelse ved tilsyn

Til orientering skal det meddeles, at undladelse af at efterkomme en indskærpelse inden den givne frist, er strafbart i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1 nr. 2, og at næste skridt da vil være en politianmeldelse.

Offentliggørelse

Haderslev Kommune skal offentliggøre denne tilsynsrapport og evt. opfølgende tilsyn jf. §§ 8 og 9 i Miljøtilsynsbekendtgørelsen. Du har mulighed for at komme med bemærkninger til rapporten indenfor 14 dage. Hvis der ikke kommer bemærkninger **senest den 11. november 2019**, vil denne tilsynsrapport være endelig.

Offentliggørelsen sker på Miljøstyrelsens hjemmeside under den digitale miljø administrations portal (DMA).

Aktindsigt

I medfør af Offentlighedsloven § 7 stk. 2 har enhver ret til aktindsigt i de øvrige oplysninger, som tilsynsmyndigheden er i besiddelse af, med de begrænsninger, der følger offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Brugerbetaling

Miljøtilsynet er omfattet af regler om brugerbetaling, og der afregnes efter det aktuelle timeforbrug fordelt på timer forbrugt på landbruget og timer forbrugt udenfor landbruget.

Timeprisen fastsættes årligt af Miljøstyrelsen. Betalingen opkræves samlet for perioden 1. november – 31. oktober, jf. brugerbetalingsbekendtgørelsen.

Henvendelse til Ankestyrelsen

Du kan rette henvendelse til [Ankestyrelsen](#), hvis du ønsker kommunes sagsbehandling vurderet. Ankestyrelsens adresse er 7998 Statsservice. Ankestyrelsens tilsyn er beskrevet i § 47 i [kommunestyrelsesloven](#).

Udført af: Vivi Deer Lorenzen
Miljømedarbejder

Tel: 74342142
E-mail: vilo@haderslev.dk